

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztélek).

Anonymus szobra.

— Az Ő Felsége által ajándékozott tiz szobor egyike Budapesten. —

A mi jóságos királyunk tiz szobrot ajándékozott a nemzetnek. Ezek egyike, amelyet multhéten lepleztek le a Városligetben. *Anonymus* IV. Béla király névtelen jegyzője volt, nevét nem tudjuk a barátoknak, de a magyar nemzet történetéről legrégebbi kéziratok a *névtelen jegyzőtől* valók és így igen becsesek.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p a t. <<

Földet a népnek!

A magyar nép szereti azt a földet, melyet Árpád daliái szereztek meg, száz ellenség százezer veszedelmével szembeszállva, ennek a nemzetnek. Ragaszkodik ahhoz a röghöz, melyben apái, anyái esontjai porladoznak. És méltán, hiszen amiye van, amiből él, amit körötte lát, az mind ennek a földnek áldásából származik. A hazát nem ismerő nemzetközi zsidó szociálisták a népnek ezt a föld iránt való rajongó szeretetét akarják felhasználni hazaellenes céljaikra. Izgatóik bejárják az országot azzal a jelszóval, hogy: *földet a népnek!* És fölbujtogatják azt a szegény néposztályt, hogy erőszakkal vegye el a földet attól, akinek van. Ezeknek az alávaló bujtogatásoknak volt már eddig is eredményük s a földosztásért epedő nép erőszakos lázadását nem egy helyütt fullasztotta vérbe a csendőrfegyvernek dörrenése.

Földet a népnek! Igenis, mi is azt mondjuk. Földet a népnek, hogy a legszegényebbje is meg tudjon élni itthon és ne szakadjon el idegenbe az ősi hazától. Darányi Ignác volt földmívelési miniszter is átérezte annak a ténynek nagy igazságát, hogy minő nagy varázsa van annak a magyarra, ha egy darab földje van, melyet egészen a magáénak mondhat. De a népnek könnyen ugyan, de törvényes eszközök által kell a földhöz jutnia. Ezért lebegett a volt miniszter előtt a parcellázási és telepítési törvény megalkotása. Hogy a silány rögökön élő magyarságot termő helyekre telepítse s ott elpusztulni ne hagyja. Hogy a nagy hitbizományokat állami pénzen megvásárolja s azt a nép ezrei, százezrei, becsületes, munkaszerető rétegei közt, hosszú és olesó törlesztésű kölesön mellett, fölössza, parcellázza. Ez volt Darányi Ignác terve s ez a terv immár kezd valósággá válni. Kezd valósággá válni, mert annak a nemzet jövőjére, egyuttal kárára való nagy fontosságát belátják lelkes, hazafias főuraink is.

Veszprém vármegyéből vesszük a hirt, hogy ott a győri püspök Salamon községben levő hatalmas birtokát hosszú törlesztésre, olesó áron felosztja az ottani magyar nép között. Ugyanezt teszi Románd község határában levő nagy birtokával is. Witzleben Aldóhern Henrik idegenből hozzánk származott nagybirtokos olesó törlesztésű kölesön mellett szent-istváni, vilonyai, telki, esernyei uradalmait parcellázza a Dunántul ez ő vármegyéje földmives népe közt. És hogy a földosztásban, a vételár fizetésében, nagyságában a nép érdeke megóvassék, közbelép segítő, istápoló, ellenőrző kezével a magyar állam,

mely a földvételhez elsősorban is az anyagi erőt, a pénzt előlegezi. A földmívelésügyi miniszter ugyanis Lakky István miniszteri titkárt küldte ki, hogy ott legyen a vételnél s figyeljen arra, hogy a földet csak magyar ember kapja, ne pedig olyan elődsi féreg, aki ott menten koresmát és pálinkamérést nyitna, többi társait csakhamar kiturná kis házikójából. Hogy oly föltételek köttessenek ki, melynek a vásárló szegény ember megfelelhet két erős karjával, izomerejével, a magyar szívével, a munkakedvével.

Veszprém vármegyében tehát lesz földje már a szegény, szorgalmas, eddig napszámosi sorban élt paraszti embernek. Aki elszakadt e nép közül és kiment tul az Ozeánon, nagy Amerikába egy kis pénzt keresni, hazajöhet immár, mert ezt a pénzt befektetheti a legdrágább kincsbe, a magyar föld rögébe, melyről azt irta a költő, hogy azon élned és meghalnod kell ó magyar, s amely százszorosan visszaadja, amit befektetének, még a gyermekeknek. még a dédunokák nagy sorozatának is. Hogyha megőrizzük, hogyha megbecsüljük.

És ez a példa, melyet most Győrnek nagyérdemű püspöke és Veszprém vármegye másik nagybirtokosa ad, meg fog ismétlődni az egész országban. És akkor nem lesz itt föld nélküli János, nem lesz szegény ember, nem különösen, ha megalkottatik a törvény, az otthon védelme, hogy a szegény ember házát, a három hold földjét, ehhez való barmát és szerzőszámát nem szabad elárverezni. De nem lesz hazát nem ismerő szocializmus sem, mely most arra ingerli a magyar népet, a szegény néposztályt, hogy élesre fent kését a saját nemzetisége szívébe merítse. De lesz egy eredmény. Az állam segítő, fölemelő kezét látva, magyarokká lesznek azok, akik ma még nem magyarok köztünk. És lesz egy akol, egy pásztor a magyarok istene. És lesz egy zsolozsma:

Isten áld meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyujts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A kiméletet nem ismerő harez folyik tovább a magyar képviselőházban. Folyik a nemzeti jogokért, a magyar kommandóért s egyik fél sem enged, sem Tisza István gróf az új kormányelnök, sem pedig az ellenzék, hol egyesülő, hol pedig szétváló tábora.

A mult szerdai ülésen arról folyt a vita, hogy Szatmáron *Hieronymi* kereskedelmi miniszter, Ugrán pedig *Tisza* István gróf miniszterelnök képviselő-

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

választásakor nagy erőszakosságok követték el. Ezután *Feilitzsch* Arthur bárót a lemondott *Daniel* Gábor helyébe megválasztották alelnökül, az ujoncz-javaslat ellen pedig *Mukics* Simon beszélt.

Sokkal viharosabb volt a csütörtöki tanácskozás. *Tisza* gróf miniszterelnök indítványára *Podmaniczky* Frigyes báró ekkor nyújtotta be azt az indítványát, hogy a képviselőház ne csak délelőtt 10-től két óráig, hanem délután 5-től 9 óráig is tartson üléseket. Ezt az indítványt vitatták egész öt óráig, miközben ilyen jelenetek is fejlődtek ki:

Elsősorban *Bartha* Miklós vetette oda a miniszterelnöknek, hogy a pártközi egyezmény előnyeit zsebre rakták.

Tisza visszavágott:

— Ott jobb lesz a zsebről nem beszélni!

Bartha Miklós gyorsan visszafelelt:

— En nem vagyok bukott bankigazgató!

Az erre kitört nagy zajban *Gajáry* Géza átkiált a jobboldalról:

— Hallgassanak, mind gazemberek!

Zboray Miklós erre felugrik s a házszabályokhoz kér szót, hogy *Gajáry* ellen a mentelmi bizottság eljárását kérje. Elnök ezt nem engedi meg, de ezalatt *Eitner* Zsigmond Ugron-párti átszalad *Gajáry*hoz, azt kihuzza a padból s arezul akarja vágni. Erre a képviselők a terem közepére futnak s a dulakodók közé állanak s megakadályozzák a tettlegességet. Az elnök ennek folytán kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

A pénteki tanácskozás, ha lehet a szenvedélyességben fokozat, hát még izgalmasabb volt. Az ellenzéki képviselők fetüzelve érkeztek be és kiáltották:

— Ha harez, hát legyen harez! Csak a jegyzőkönyv hitelesítéshez négyen szóltak. *Barabás* Béla is ehhez akart szólni, de *Perczel* Dezső házelnök ezt nem engedte meg, mire *Gál* Sándor harsány hangon feléje kiáltott:

— *Ma kiruggjuk, ha szemtelenkedik!*

Kubik Béla sem hagyja szó nélkül:

— *Disznóság!* — kiáltja.

Barabás Béla kénytelen volt aztán a házszabályokhoz szólani.

Lengyel Zoltán is akart beszélni, de az elnök, mielőtt ezt megengedte volna, hirtelen szavazással hitelesítette a jegyzőkönyvet.

Az igazi vihar azután tört ki. *Barabás* Béla beszélt és *Feilitzsch* Arthur báró elnökölt. Amint *Feilitzsch* elfoglalta az elnöki széket, azonnal gyanus szemmel tekintett fel az ellenzék.

— *Fogja be a száját!*

— *Maga favágó erdész!*

— *Erdőkerülő!*

Mindez a kiáltás az elnök fejét környékezte. *Barabás* elnöki figyelmeztetésben részesült s az ellenzék újra felzudult. De ekkor már a jobboldal sem hagyta magát, az elnök támogatására sietett.

A jobboldalról *Sándor* Pál átkiáltja *Barabás*nak:

— *Hüvány ember, ha ilyet mond!*

De *Barabás* sem hagyta magát:

— *Micsoda komisszág ilyet kiáltani!*

Kész volt a bábeli zürzavar. Kiabált mindenki, az elnök csöngetett, da hiába. Mikor a szenvedélyek kissé csillapultak, *Barabás* befejezte a beszédét.

És így folyt ez egész a késő éjszakáig, a vége még is az lett, hogy a többség megszavazta az együttes délelőtti és délutáni üléseket is.

Szombaton kellett volna az első párhuzamos ülést megtartani, ott ez nem sikerült, miután a harezias ellenzék egész esti kilencz óráig kiharsogta a délelőtti tanácskozást. Ezen a napon *Jakabffy* Imre kezdte meg az elnöklést. Először a jegyzőkönyv hitelesítése ellen beszélt vagy tizenöt szónok. Ezután *Polonyi* Géza a házszabályokhoz kért szót, kezében azzal a irással, amely bizalmatlanságot tartalmaz *Perczel* Dezső házelnök ellen. *Polonyi* érczes hangon olvassa indítványát, melybe bele-bele zug a jobboldal tiltakozása, míg a baloldalról szenvedélyesen kiabálják:

— *Ki vele!*

— *Nem kell ilyen elnök!*

— *Mondjon le.*

S mikor *Polonyi* felolvasásának a végére ért, ahol azt mondja, hogy *Perczel* Dezső érdemtelen az elnöki székre, a jobboldalon hatalmas éljen! rá a válasz. A nyilatkozatot az egész ellenzék aláírta, köztük a néppárt is.

Polonyi rövid megokolása után szólásra felemelkedik *Tisza* István gróf miniszterelnök s *Polonyi* bizalmatlansági nyilatkozatát oly esinynek jellemzi, amelyet a házszabályok megkerülésével csempészték be a tanácskozásba. Beszédje során elítélte az ellenzék eljárását s oly elemnek degradálta, melylyel az ország jobb elemei el fognak bánni.

Az ellenzék azt értvén, hogy a miniszterelnök akar az ellenzékkel elbánni, a baloldalon éktelen lárma, zaj támadt, a padokat verdesték, úgy, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Ezután *Perczel* elnök kezdett védekezni, de minden szava belefult az ellenzék kiáltozásába:

— *Ki vele!*

— *Le vele!*

Ilyen volt a szombati ülés képe s az izgalom még a hétfői tanácskozás kezdetén is viharzott. Mikor is *Lengyel* Zoltán 23 indítványt nyújtott be a jegyzőkönyv hitelesítéséhez. A napirend előtt azonban váratlanul felszólalt *Kossuth* Ferencz. *Kossuth*

==== **Még őszi szállításra** ====

legelsőrendű thomas-salakot

18—20% öszzfoszforsavtartalommal (80% citratban oldható) legalább 75%

porfínomság szavatolásával **felette előnyös ár mellett** ajánl a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

lelkének nagyon fáj az ország mai állapota s aggódva nézi azt az erőszakos irányt, amelyet a kormány követ. Miután a kibontakozást óhajtja, annak föltételül követelte az általános választói jog reformját, a magyar nyelv szigorú tanítását az iskolákban s oly társadalmi átalakításokat, melyek a szegény ember helyzetén javítanak s a párhuzamos ülésekre vonatkozó határozat megsemmisítését.

Kossuth beszédje alatt balhít lepte meg a lelkeket s azt kérdezték egymástól:

- Mi ez?
- Miért mondja mindezt?
- Mit akar ez jelenteni?

E hatás alatt állt fel *Tisza* miniszterelnök, aki Kossuth minden kívánságát magáévá tette, a magyar nyelv tanítását az eddiginél szigorubban kívánja a kormány végrehajtani, a választási reformra pedig oly ígéretet tett, hogy azt még ebben a ciklusban törvényre akarja emeltetni, hogy az új választásokat, kivéve az időközben esetlegessé váló házfeloszlatást már az új törvény alapján tartásuk meg.

A miniszterelnök beszédje alatt a helyzet hirtelen megváltozott s ami legkülönösebbnek tűnt fel, kijelentéseire a szélsőbaloldaltól helyeselték legjobban.

Polonyi Géza egész szíve melegével karolta fel a miniszterelnök ígéretét, amelyben garanciákat lát a kibontakozásra.

Az ellenzékéről hirtelen zaj támadt s egymásután felhangzik a zugolódás, hogy:

- Áruló!
- A magyar nyelv, a magyar nemzet elárulója!
- Hát ezért küzdünk.
- Támadt egy Kossuth, aki elárulja a magyar nyelvet!

A keletkezett hangulat szükségessé tette, hogy az elnök tíz perc szünetet adjon s az elégtelenséget a tereméből kivonuljon a folyosóra.

A baloldali képviselők, künn a folyosón, csoportokba verődve tárgyalták a történeteket s kiméltelenül pertraktálták *Kossuth* és *Polonyi* szereplését.

Szünet után még *Apponyi* Albert gróf emelte fel hatalmas szavát a béke mellett.

Kedden nem volt ülés. Csak a függetlenségi párt tartott értekezletet, melyen a békét hirdető *Kossuth Ferenc* azt a párt többsége kibuktatta a pártelnöki székből s kimondotta, hogy tovább folytatja a harezot.

Siker.

Orvos I: Nos, kollega ur, sikerült az operáció?

Orvos II: Teljesen. A páciens még halála előtt kifizette a számlát.

Szeszfőzői tanfolyam gazdatisztek, szeszgyártulajdonosok és szeszgyárvezetők részére.

A *kassai* m. kir. gazdasági tanintézetben 1904. évi január hó 5-től 20-ig szeszfőzői tanfolyam tartatik *gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok* részére. Ezen tanfolyam célja: megismertetni a résztvevőkkel a szeszgyártás terén felmerült újabb vívmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását és a moslék értékesítését. A tanfolyamon résztvehet minden gazdatiszt és szeszgyártulajdonos, aki legkésőbb folyó évi *december 15-ig* a *kassai* m. kir. gazd. tanintézet igazgatóságánál ebbeli szándékát levélben bejelenti. Tandij 40 (negyven) korona, laboratórium díj 10 (tíz) kor.

Ugyancsak a *kassai* m. kir. gazd. tanintézetben 10 (tíz) hétre terjedő szeszfőzői tanfolyam rendeztetik. A tanfolyam 1904. évi február hó elsején veszi kezdetét és április hó 15-ig tart. A tanfolyam célja a *szeszfőzőket gyakorlatilag és elméletileg kiképezni*. E tanfolyamra fölvétnak azok, akik a magyar nyelvben járatosak, írni és olvasni s számolni tudnak és fölvételi vizsgával igazolják, hogy a szeszgyártás gyakorlatában kellő jártassággal bírnak. Résztvehetnek továbbá a tanfolyamon a m. kir. gazdasági akadémiai, a m. kir. gazd. tanintézetek végzett hallgatói és a m. kir. földmivesiskolák végzett tanulói. A tanfolyam befejezésével a résztvevők gyakorlati és elméleti vizsgát tesznek, a melynek eredményéről bizonyítványt nyernek. Tandij 44 (negyvennégy) korona, laboratóriumi díj 10 (tíz) korona. Szóbeli vagy írásbeli jelentkezéseket 1904. évi január 20-ig elfogad a *kassai* m. kir. gazd. tanintézet igazgatósága, ahol egyuttal bővebb felvilágosítást is lehet nyerni.

Svindli.

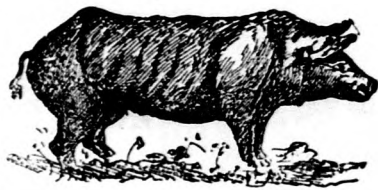
Főnök: Hisz maga afféle svindler!

Vigécz: Azt ne tesszen mondani.

F.: De mondom! Ugy ajánlotta ezt a patent csappantós tentatartót, hogy az ki nem nyílik. Hát mikor odavágom a praktikáns fejéhez, csak úgy esurgott le a pofáján a fekete lé.

»Góbéságok« kacagató székely históriák és elbeszélések. *Második kiadás* (hatezer példányban). A »*Független Ujság*« olvasói kedvezményes árban postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon ezélszerű küldeni a következő címre: *Péterfy Tamás*, Budapest., IX., Köztelek.

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszilli **Szent István gyógyszerár** kiténő hatású készítményeit és pedíg:

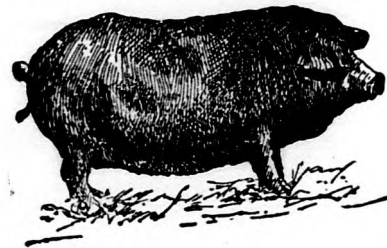

Disznópor használata előtt.

KÖSZVÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐT** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kiténő hatásáról számtalan elismerő és hálaanyagot tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Megrendelések **SENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR SOMOGY-SZILL** küldendők.

Disznópor használata után.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv.

A Hangya hivatalos lapjában olvassuk a következőket:

Vértés Aladár minden felhatalmazás nélkül, szövetkezeteinknek egy díszes kiállítású „Társulatok, Egyletek és Körök Évkönyve” című kötetet küld, amely azonban semmiféle érdekes dolgot szövetkezeteinkre nem tartalmaz. Felkérjük ennél fogva a szövetkezetek igazgatóit, hogy ha ez a kötet megérkeznék, azt egyszerűen el ne fogadják és ki ne váltsák, ha pedig már kiváltották volna, küldőnek rögtön visszaküldjék.

Ez a felhívás ad nekünk alkalmat arra, hogy olvasóink figyelmét a „Független Ujság” karácsonyi mellékletét képező Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvre felhívjuk.

Esztendőök óta árasztják el a mi magyar népünket selejtesnél-selejtesebb évkönyvekkel, naptárakkal s amint látjuk, beférkőznek ezekkel még a szövetkezetek tiszta erkölcsü belvilágába is. Ezeket a selejtes, értéktelen munkákat akarja a Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv kiszorítani. Ugy tartalom, mint kiállítás tekintetében kielégíthet mindenkint a Szövetkezeti Évkönyv. Saját érdekében kérjük a Független Ujság minden olvasóját, terjessze ezt a becses könyvet, amely valóságos kátéja a szövetkezeti tudnivalóknak, tanácsadója, vezére a gazdálkodó földmives népek.

A Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv ez esztendei kötete pedig az előző éveket is felülmulja a tartalom becsében.

Lássuk csak, mit is tartalmaz.

Beszámol elsősorban az összes szövetkezeti központok működéséről. Az Orsz. Központi Hitelszövetkezet, a Hangya, a Keresztény Szövetkezetek Központja, a Mezőgazdák Szövetkezete, a szövetkezési biztosítás terjesztői, a Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet, az egyes megyei és kerületi szövetkezeti központok működéséről ezuttal is hü képet alkothat az olvasó. Képből és írásból ismerteti továbbá azokat a férfiakat, akik a szövetkezetek szaporítása, fejlesztése, igazgatása terén kiváló érdemeket szereztek. A magyar nép megismerheti ebből igazi vezetőit, azokat, akik érdekében önzetlenül fáradoznak.

E mellett az Évkönyv igazi kincsesháza lesz a gyakorlati tudnivalóknak. A gyümölcs, szőlő s élelmiszerek csomagolását, a szövetkezeti életben előforduló kérvények szerkesztését és sok más oly dolgot tanulhat meg mindenki az Évkönyvből, amit különben csak hosszas tapasztalatok árán sajátíthatna el.

Rendkívül gazdag lesz az Évkönyvnek a társas-

dalmi része is. Ismerteti a mult esztendő nevezetesebb mozgalmait, kiváló törvényalkotásait, oktató, mulató elbeszéléseket közöl. A gazdasági rész ezuttal is valóságos kincsesháza mindannak a tudnivalóknak, amire a gazdának boldogulása érdekében szüksége van.

Ezt a becses könyvet a Független Ujság olvasói ingyen kapják — kérjük tehát őket, szerezzenek egy lapunknak, mint az Évkönyvnek minél több barátot.

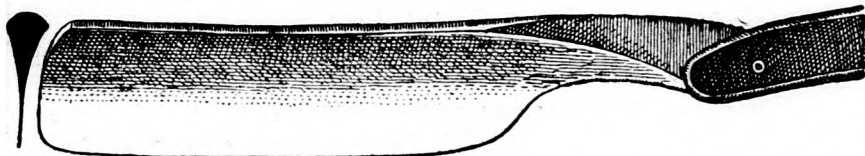
A fáradozás jutalma nem fog elmaradni. Rendíthetetlen bizalommal valljuk, hogy az Évkönyv eddig is nagyban elősegítette a szövetkezetek terjedését és felvirágzását — így lesz a jövőben is. Ennél nagyobb jutalmat pedig a magyar népnek, magyar szövetkezeti ügynek egyetlen igaz barátja se kívánhat.

Követésre méltó! A zsirai fogyasztási és értékesítő szövetkezet csak ebben a hónapban nyílt meg és az összes üzletrészek értékét máris teljesen behajtotta. Például szolgálhat ez azoknak a szövetkezeteknek, amelyek már évek óta működnek és ezt magukról még sem mondhatják el.

Szövetkezeti törvényünk reformja. Jeleztük azt, hogy a Magyar Gazdaszövetség szövetkezeti törvényünknek módosítását akarta előkészíteni. Ezen ügyben a Szövetség számos kiváló szövetkezeti férfit kért föl nézetének nyilvánítására. Az ezen czélra kiadott kérdőívek egymásután érkeznek be. Ezt az értékes anyagot most dolgozza föl a Szövetség s aztán december közepére egy tágkörű értekezlet hív össze, hogy a kérdést megvitassa és a javaslatot előkészítse. Hiszszük, hogy a munka nyomában a kívánatos siker fakad.

Derék vállalkozás. Pécsen most van alakulóban egy baromfi-hizláló és értékesítő szövetkezet. Tervezetében évi ötezer koronát vett fel arra a czélra, hogy ezzel Baranya vármegye gazdasági egyesülete a baromfityénysztést hathatósan mozdítsa elő. Az évi ötezer koronát átadják az egyesületnek, hogy ezen fajbaromfikat és tojást oszszanak szét ingyen a gazdák között s ezenkívül kiállítást rendezzenek és a tenyésztés terén előmenetelt mutató gazdákat jutalmazzák. A valóban szép és eredményében sokat jelenthető tervnek sikereket kívánunk.

Figyelmeztetés. Miután a közelgő karácsonyi ünnepek előtt a forgalom rendszerint megkétszereződik, ez úgy a gyárakban, valamint a szállítótársulatoknál (vasut, fuvar) rendszerint torlódásokat s késedelmet okoz. Hozzájárul ehhez továbbá, hogy karácsony előtt rendszeren tömegesen jelentkeznek az új szövetkezetek berendezés végett: arra figyelmeztetjük tehát a szövetkezetek igazgatóit, sziveskedjenek a karácsonyi forgalomhoz szükséges árukat haladéktalanul megrendelni, mert különben a gyors szállításért felelősséget nem vállalhatnak a központok.

Ujdonság borotvákban!

Mel. ek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cseréve és így minden kockázattal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: **WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.**

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A szárnyas vérszopó. Abrudbányán minap meghalt egy öreg asszony, kiről általános volt az a hit, hogy éjszakánként vampir alakjába öltözik, rátapad az alvó emberek nyakára és minden vérét kiszívja. A környékbeli oláhság még azt is tudni vélte, hogy az ilyen vampirok haláluk után is megtartják hatalmukat s csak akkor foszthatók meg ettől, ha tüzes nyárral fúrják át szívüket. Többen e hitükben esuf testesonkításra határozták el magukat. Felásták a néhány nap óta elhantolt sirt, átfúrták a holtnak szívét, a száját teletöltték vasdarabokkal s az így kikészített tetemet háttal az ég felé ismét eltemették. A csendőrség csak akkor értesült a dologról, mikor a gyalázatos ostobaság megtörtént. A nyomozás megindult.

A szappangyáros. Négy esztendővel ezelőtt Boros János kereskedelmi utazó megvett Erzsébetfalván egy rozszant házat s abba két szappanfőző üstöt beállítva, elnevezte szappangyárnak, a testvéröccsét, Boros Samut pedig megtette gyárigazgatónak. Élelmes ügynökök, miután meggyőződtek róla, hogy a gyáron semmiféle teher nincsen, rávették Boros Samut, a kit gyárosnak tartottak, hogy játszszejék a börzén a Hajós és Auer bankcéggel támogatásával. A teljesen vagyonatlan Boros Samu ráállott az alkura, de a mikor négyezerszázötven korona börzei differenciáját követeltek rajta, kiforgatta a zsebeit, a mi nemzetközi virágnyelven azt jelenti, hogy egy fillérje sincsen. A pestvidéki törvényszék a céggel panaszára Boros Samut csalás miatt nyolcz hónapi börtönrre és ötven korona pénzbüntetésre ítélte s ezt a büntetést a tábla is jóváhagyta. A kuria második büntetőtanácsa megsemmisítette az ítéletet s a vádlottat fölmentette. A megokolás kimondja, hogy mindkét bíróság tévedett, a mikor büneselkményt látott fönnforogni a vádlott ténykedésében, a mely nem volt egyéb szerenesejátéknál.

Az uzsorás gyilkosa. Nemrég megirtuk, hogy Sipser Izrael körösmezei földbirtokost ismeretlen emberek a saját udvarán megtámadták és fejszével agyonverték. A csendőrség rögtön a gyilkosság után megindította a nyomozást s egy körösmezei parasztembert vett gyanuba. Ezt a gyanut azonban eddig semmi sem erősítette meg s ennél fogva most más irányban is kutatnak. Sipser meggyilkolása rövid néhány hónap óta a negyedik véres bűntény Máramarossziget környékén s érdekes, hogy valamennyi a szegény, agyongyötört nép védekezése az uzsorás zsidóság ellen.

• MI UJSÁG? •

Előfizetőink az idén is a »Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv«-et karácsonyi ajándékuul kapják.

Kossuth-szobor lelepezés. Solt-Vadkerten *Krasznay* Ferencz, a kerület képviselője indítványára gyűjtést rendeztek egy Vadkerten felállítandó Kossuth-szoborra. A szoborra szükséges összeg összegyűlt s *Horvay* János jeles szobrászunk, a Kossuth-szobrok alkotója már el is készítette a szobrot, melynek lelepezése december 6-án lesz. A lelepezési ünnepélyen részt vesz Kossuth Ferencz több képviselő és titkárja társaságában.

Kő az olasz király vonata előtt. Egy morénylő köveket hengerített Cherbourgban az olasz király vonata elé, de még idején észrevették a merényletet és a köveket eltávolították. A helyszini szemle megállapította, hogy a sín páron lévő kövek nem akadályozták volna a vonatot, ha ott maradnak s a vonat semmiesetre sem siklott volna ki. A merénylőt, egy Diot nevű katonát, ezért nem lehet tettéért felelősségre vonni.

Semmelweiss Ignác magyarosága. Egy bécsi ujság nemrég tárczát közölt *Semmelweiss* Ignácrról, a hírneves magyar orvostanárról, a kit ebben a tárczában osztrák embernek mondott. Az elhunyt kiváló tudós leánya, *Lehoczkyne-Semmelweis* Antónia, a ki Pozsonyban lakik, levelet irt a bécsi lapnak s kijelenti, hogy atyja *nem volt osztrák*, hanem magyar ember s Budapesten születet. A bécsiek nagyon szeretnek kiváló magyarokat, azért mert német hangzásu nevük van, osztrákoknak hirdetni, de ezzel rendszerint felsülnek, mert az illetők, vagy azok rokonai mindanyiszor tiltakoznak az ellen.

Halottrabló leányok. Megdöbentő felfedezésre jutott a napokban az ujbpesti rendőrség. Az ujbpesti temetőben ugyanis hetek óta észrevették, hogy éjnek idején ismeretlen tettesek a sírokat felássák, a koporsóból a holttestet kivesszik s értéktárgyaitól megfosztják. Hosszas nyomozás után derült csak ki, hogy a borzalmas halottrablást négy gyermekleány folytatta: *Bareser Róza*, *Kubányi Teréz* és *Titz Margit* 14—15 éves leányok és *Sipiskovics Emilia* 11 éves kis leány. Legutóbb, mult hó 25-én három sirt ástak fel a temetőben s fosztották meg a halottakat értékeiktől. *Bareser Rózát* és *Kubányi Terézt* a rendőrség letartóztatta; a másik kettőt egyelőre szülők felügyelete alatt hagyták. Mind a négy leány igen szegény napszámos gyermeke.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt 0/0 mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyujt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
ust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségfeléket, gyümölcsöt stb

Előfizetőinkhez.

A „**Független Ujság**“ a jövő évben a tizedik évfolyamba lép. Immár kilencz esztendő pályafutás van mögöttünk s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célnkat, hogy a „**Független Ujság**“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőinknek? Munkásságunknak legszebb jutalmát abban látnánk, ha törekvéseinket siker koronázta volna; és hogy ez el nem maradt, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „**Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége**“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „**Független Ujság**“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Becsületes munkával kivított sikerünknek titka az, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földműves, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztos munka védelméért harczoltunk.

Azok a törekvések, amelyek működésünket eddig is irányították, a jövőben is vezércsillagunkat fogják képezni. Valamint a multban, azonképpen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a **vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni**; törekedni fogunk **szövetkezeti téren utmutatással szolgálni és serkenteni**; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a **jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni**; mulattató czikkeinkkel **szívet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani**; képeinkkel a **hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni** és a **hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni**; végül **levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.**

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy talányaink megfajtói között **hetenként több regénykötetet osztunk ki.** Ezenkívül gondoskodunk arról, **hogy évente legalább egy érdekesítő, de hazafias irányu regény is jelenjék meg a „Független Ujság“-ban.**

A „**Független Ujság**“ karácsonyi ajándékulaz idén is minden előfizetőnek ingyen küldi meg a karácsonyi számmal a „**Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv**“ 1904. évi folyamát, mely **egy 10 ives könyv, amely naptári részen kívül hasznos olvasmányokkal van telesteli s**

szövetkezeti és gazdasági téren egész éven át hasznos utmutatója előfizetőinknek.

Bizton remélljük, hogy eddigi előfizetőink nemcsak maguk fogják a „**Független Ujság**“-ot továbbra is támogatni, hanem igyekezni fognak **uj előfizetőket is szerezni.**

Az előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket postautalványon **mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.**

Hazafiui tisztelettel

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

A kiscgazda terménytisztító gépei.*)

A cséplőgépből a gabona nem mindig jut ki olyan tisztán, hogy azt egyenesen örletni, vagy a piacra lehetne vinni. Van még benne por, gyommag, törött szem, kisebb-nagyobb egyéb tisztátalanság. Ezekről meg kell szabadítani a gabonát, vagy egyéb szemes terményt.

Tudvalevő dolog, hogy vetőmagnak a legjobb, legszebb, legegészségesebb magot kell kiválasztani. Kiscgazdáink is tudják ezt és azért mégis igen sokszor nem követik a szabályt, gondolván, hogy jó lesz oda a selejtesebbje is, a szép magot inkább eladják, mert jobban fizetik. Pedig nagyon rosszul tesznek, mikor így gondolkoznak. Valamint hogy csak erős, egészséges, jól táplált kancaza ellhet szép esiköt, éppen ugy, csakis egészséges, jó mag teremhet dus kalászt. „Aki ocsut vet, gazt arat!“

Azért hát mindenekelőtt a vetőmagnak valót kell kiválasztani a termésből. Azután ki kell választani a piacra valót és az öröltetni valót. Szóval a gabonát meg kell tisztítani a nem bele valótól.

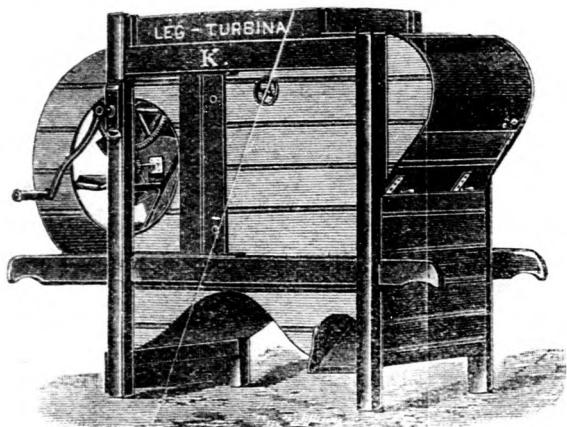
Igen ám, esakhogy ez nem olyan egyszerű és könnyű dolog. Nem pedig azért, mert igen sok olyan gyommag és egyéb tisztátalanság van, mely vagy alakjára, vagy súlyára, vagy pedig nagyságára nézve annyira közel áll az illető tisztítandó termény magvaihoz, hogy azokat onnan kiválasztani csak többszöri munka árán lehetséges. Eppen azért a terménytisztító gépek sem mind egyformák, hanem háromféle módon dolgoznak, a szerint, amint súly, alak vagy nagyság szerint választják szét a tisztítandó terményt. Mindhárom gépnek meg van a maga

*) Mutatvány ifj. Sporzon Pálnak „*A kiscgazda mezőgazdasági gépei*“ című könyvéből. A könyv megrendelhető a szerzőnél Debreczenben. Ára 1 korona.

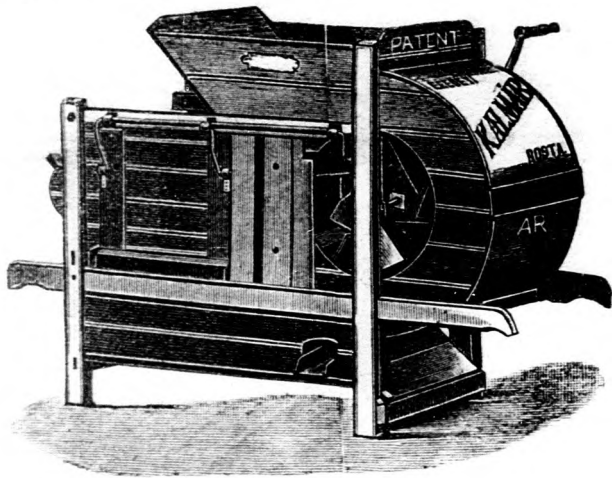
Jön a hadd-el-hadd!

haszna és rendeltetése és mivel a kisgazdának csak-
ugy szüksége van tiszta terményre, mint akármelyik
nagygazdának, azért e háromféle gépek közül azokat,
melyeket a kisgazda is jól használhat, sorban leírom.

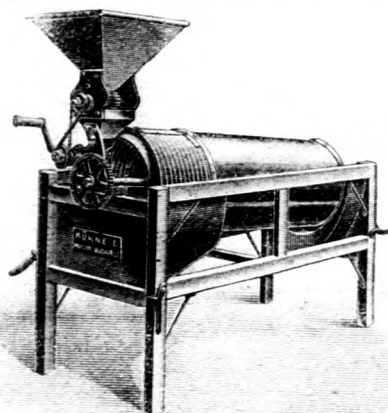
Szelelő magtárrosta.

Mielőtt azonban a gépek leírásába kezdenék,
egy jó tanácsos akarok szolgálni arra nézve, hogy
miképpen lehet ezekkel a gépekkel jól dolgozni?

Gabonarosta.

Hát csakis úgy, ha jól vannak beállítva!
Sokféle a gazda terménye, egyszer tisztább,
máskor szemetesebb, egyszer nehezebb, teljesebb

Konkolyozó.

szemü, máskor meg sovány szemü, könnyebb. Az
illető terménytisztító gépet tehát olyképpen kell be-
állítani, hogy a tisztítás munkáját minden körülmé-
nyek közt jól tudja elvégezni. Ez pedig úgy ér-

hető el, hogy többszörösen próbálgatni kell a mun-
kát, mielőtt végképp megindulnánk.

Megirom mindegyik géphez, milyen részeit
hogyan, mikor kell beállítani. De ez persze csak ut-
mutatás lehet. A gazdának ezen utmutatás alapján
kell azután kipróbálni, hogy mennyire kell ezt vagy
amazt igazítani a gépen s csak akkor kezdjen aztán
bele a munkába végképp, hogy ha már rájött a nyit-
jára és olyan munkát végez a gép, amilyent kíván-
tunk tőle. Nem lehet egyszerre jól beállítani az ilyen
gépeket, ez csak ritkán sikerül, véletlenségből. Min-
den termény másféle beállítást kíván. Azért hát csak
türelem gazdak! Próbálgatni kell annak, aki jó ered-
ményre vágyódik! Használati utasítást pedig kér-
jenek, anélkül semmiféle gépet, tehát terménytisztító
se vegyenek és kövessék figyelemmel, türelemmel az
utasítás tanácsait.

(Ezután szerző elmagyarázza rendre az itt kép-
ben is bemutatott terménytisztítókat részleteiben és
munkájában.)

Lenvetőmag beszerzés. *Füredy Lajos*, lentermesz-
tési szaktanár köriratban értesíti a magyar gazda-
közönséget, hogy a földmivelési miniszter, a szük-
séglethez képest, a jövő évre is nagyobb mennyi-
ségű eredeti orosz magot fog bevásárolni és mérsé-
kelt áron a gazdák között szétosztatni a „Magyar
Mezőgazdák Szövetkezete” (Budapest, V., Alkotmány-
uteza 31. sz.) útján. Figyelmezteti egyúttal a gazda-
közönséget, hogy a fonalas lentermesztésre csak az
eredeti orosz vetőmag vagy annak első évi után-
termése alkalmas, míg a magyar lenmag nem föl-
tétlenül arankamentos és inkább csak magtermésre
való.

Üdvözet.

— Gratulálok a szerencsés partihoz!
— Micsoda szerencsés?...
— Már hogy a kedves férje egész nap a posta-
hivatalban lesz.

Gyengéd.

A: Bobiztosítottam a feleségemet 5000 forintra.
B: A feleségedet? Mi értelme van ennek?
A: Hát ha meghal, dupla öröm.

Meglehet.

Géza: Te, szerelmet vallottam a szállodatulaj-
donos leányának.

Sanyi: Vigyázz pajti, mert ezt külön fel fogják
számítani.

• MULATTATÓ •

Borvásáron.

— Életkép. —

Öregebbik Balla János két hordó bort hozott föl a hetivásárra. Nagy sor ez, nagyon nagy sor, mert azóta, hogy a szőlőféreg elpusztította a vidéken a szőlőtőkét, nem szüreteltek a Balla portán. Balla János nagy indulattal telt el, mikor ez a lát-hatatlan bogár kiölte az édes nedűt termő gyökerekből az életet. Két kezét ökölbe szorította s — uram, bocsá! — még az ég felé is fölemelte:

— Nem szüretelünk többet!

Igy is lett. A Balla-féle szőlőhegyen a követ-

édesapja; a visszakerült legény apróbb dolgokon kezdte az ujítást a gazdaságban. No, volt is hire: elnevezték »Ujmódi János«-nak a népek.

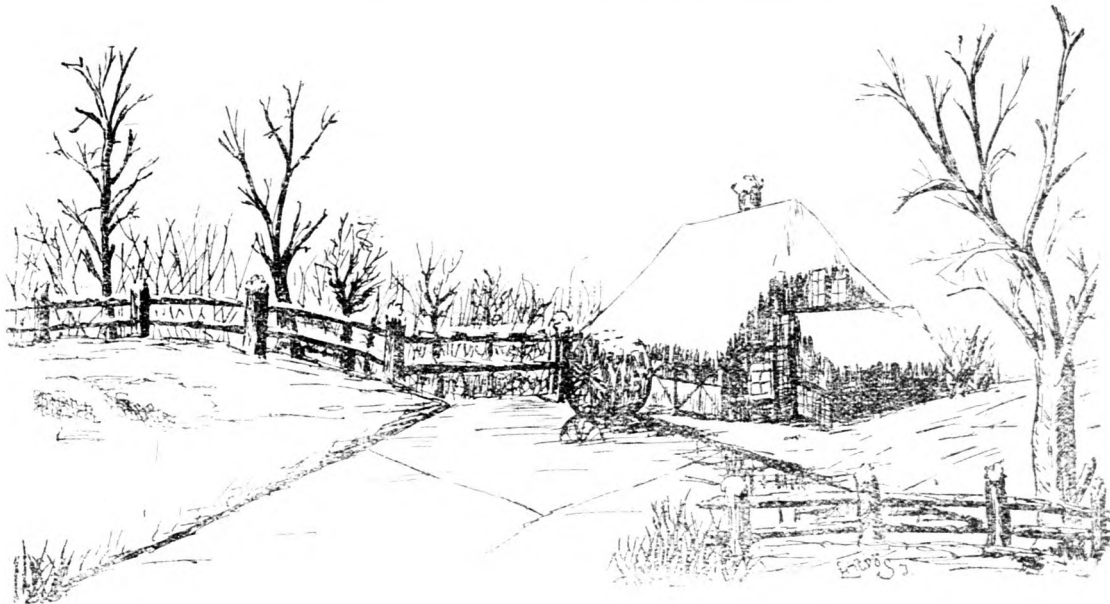
Az öreg Balla beadta a derekát s az Ujmódi János keresztülvitte, hogy az édes apja 12 esztendei pihenő után megint szőlőmives lett, ültette az ujvilági vesszőket, melyek műveléséhez már nem volt elég a jóféle kapa meg a metszőkés, hanem egy egész fegyvertár az eszközökből.

***

— No, most!

Balla János, az öreg gazda mondta ezt, mikor az ötödik esztendő őszén az Ujmódi János fölhengette a pinczéből a bepenészesedett hordókat s szakértelemmel mosta ki azokat.

Igazándi élvezet volt elnézni az öreg Balla gyönyörűségét. Hát még mikor elkövetkezett a szüret! Lekerültek azok a vén birkaagulyásos bográcsok a félszer alul, tisztára mosódtak s a szüretelő nép

Téli táj.

kező őszszel már kukoriczát törtek. Nagyon jó kukoriczatermés volt abban az esztendőben s az öreg Balla indulatja néminemüleg csillapult, amikor a kukoriczával megierhelt kocsikat látta begördülni a tanyaudvarba.

Mindenki tudja, hogy nem sokáig tartott a szőlőföldek pusztulása: kormányzati gyámkodás is elősegítette azt, hogy lassanként benépesültek a szőlőhegyek a karsu venyigés növénynyel, ültették a gazdák az amerikai vesszőt, amelyiken — úgy mondják — nem fog a szőlőféreg. Az öreg Balla ugyan nem állt kötélnek, gyűlölte nagyon az ujvilágot, ahova egyik városi atyafia — valami iparosember — kivándorolt s ninesetlenül került haza.

Egyik-másik gazda a környéken évek multával egészen »helyreállt« már, ahogy mondani szokás, itt-ott vig szüretekről is hallottunk, Balla János azonban csökönyösen maradt: ő nem fog többé szőlőt ültetni

Amit azonban a gazda számítása ellenez, az elhatározottság sziklaszilárdsága megakadályoz, — a szülői gyöngédség keresztülvihet. Így történt Balla bácsinál is. A János gyereket beadta Adára a földmivesiskolába; legkisebb a gyerek, sánta is, kancsal is, legalább legyek belőle jó gazda. A János legény meg is mutatta, hogy nem pazarolta rá a pénzt az

részére az öreg gazda főzte a tarhonyás gulyást. Ahogy aztán az új bor kiforrott, két hordóval kimustrált az öreg s bevitte a hetivásárra.

A borvásáron némi büszkeséggel követelte ki magának az első helyet. A tanyasor legelső, legmódosabb gazdáját megilleti ez. A fiatal vásárbiztos meg is adta ezt.

A lopótökkel kihuzott egy-két liternyit az öreg az egyik hordóból s a kéznél levő kancsóba eresztette, a hordó tetejére állított poharat is megtöltötte. Aztán félrevonult a kocsi mögé: várta a vevőket.

Az őszi nap sugarai ráévedeztek a pohárra, keresztülszűrődtek a tisztaszínű italon, de beszűrődtek az öreg gazda kérges vén szívébe is s szokatlan melegséget árasztottak el ottan.

Aztán jöttek... de nem a vevők, hanem a tanyasori gazdák, akik más terménynyel járván a hetivásárt, elnéztek a borvásárra is.

— Ugyan kié lehet ez a tiszta aranysárga színű ital? — mondta az egyik.

Az öreg gazda a kocsi mögött szuszakolta a pipáját. (Ilyen a magyar gazdaember, ha kilép a maradiságból, önérzete szégyenli ezt bevallani.)

— Nini, hisz ez Balla János uram két kesely lova! — mondja a másik.

Az ám!
Ekkor már az öreg gazda is kilépett a kocsis mögül.

— Hát az én esikóim, meg ez én borom biz ez hallják kendtek. Mert — mondta akadozva, — ez a Jani gyerek addig ösztökélt, hogy hát, hm, újra termelek.

A többi gazdák összenéztek, paroláztak az öreggel, aztán tovább mentek a dolgukra. Az öreg merően nézett utánuk, mintha mozdulataikból kiolvasta volna, hogy mit beszélnek s magába mormogta:

— Hát persze, hogy ennek az Ujmódi Jánosnak a munkája, hogy itt vagyok a borvásáron! De veszek is neki olyan szobabutort, amilyen nem lesz több a tanyasoron, csak a kis bort eladhassam.

El is adta. Akadt hamarjába vevő az arany-sárga színű nedüre.

Délután a Balláék kesely lovai ugyancsak nagy erőfeszítéssel húzták végig a tanyasor akáczosai mentén a butorral terhelt kocsit.

A tanyai asszonyok kidugták a pitvarajtókon babos-kendős fejüket s összesugtak:

— Hm, az Ujmódi János házasodik a farsangon. Most viszi ki az öreg neki a hetivásárról az új butort.

Az öreg gazda pedig tuláradó szívvel hajtott be a tanyaudvarra, hol a vén élettárs szemeiből kigördült könyekben egy új élet folytatásának sugarait látta. Az öreg kurtán-furesán köszöntve mondta:

— Meggyüttem a borvásárról! Itt a butor a gyerekeknek.
Hegedűs András.

Furfangos tolvajok.

Egy brüggi ékszerészüzletbe nemrég két előkelő megjelenésű hölgy lépett be és több száz frank ára bevásárlást eszközöltek. A mint a fizetésre került a sor, azt a kellemetlen felfedezést tették, hogy nincs elég pénz náluk.

— Legyen oly jó — szólt egyikük a kereskedőhöz — küldje el velünk az egyik kiszolgálónőt, a kinek otthon ki fogjuk fizetni.

Egy kiszolgálónőt melléjük adva a hölgyek távoztak és egyenesen egy karmelitazárdához tartottak, a hol az idősebb nő egyik barát után tudakozódott. Ez nemsokára meg is jelent az elfogadó teremben, a hol a nevezett hölgy néhány perczig halkán beszélgetett vele — A barát aztán udvariasan meghajolt a hölgyek előtt és intett a kiszolgáló leánynak, hogy kövesse őt.

A leány minden gondolkozás nélkül egy másik szobába követte a papot, a hol ez magával szemben székkal kínálta meg.

Nos gyermekem — szólt kiabálva, kész vagyok gyónásomat meghallgatni.

Gyónásomat? kiáltott fel meglepetve a leány. Én nem akarok gyónni, tisztelendő atyám, én pénzért jöttem.

Pénzért? miféle pénzért?

Az ékszerek áráért, a miket a hölgyek nálunk vásároltak.

Pénzről mit sem tudok felelt a barát, a hölgyek azt mondták nékem, hogy ön gyónni akar, de kissé nagyot hall, azért vezettem ebbe a szobába.

A leány előtt egyszerre világos lett minden. Az elfogadó terembe futott, de a két uri hölgy már eltűnt és természetesen velük együtt az ékszerek is.

Bakalevél.

Irom a levelem nagy, nehéz rabságbul,
Csukott kapu mellett — német kaszárnyából...

Könnnyü kigyelmednek édös anyám, lelkem
— Hozzám való szívét soha nem felejttem —
Möglágyul irását, hogy csak türjek-várjak:
Möglágyul a szive a magyar királynak...
Édös szülém, lelkem, nincs nekünk királyunk;
Nehéz szolgálatban a császárért állunk,
Az meg — kend is tudja — nem magyar, de német:
Édös anyám, hogyha újra üzenémek.

Vártuk, hogy a sorsunk majd csak jóra fordul,
Hogy kivált a király ebbül a bús sorbul,
Vártuk, mindég vártuk, hogy eljön az óra
S büszkén masérozunk magyar komandóra;
De a szél azt fújja, hogy hiába várunk,
Hogy csak a két kezünk a mi erős várunk
S békót akar verni arra is a német...
Édös anyám, csak már újra üzenémek!

Azt tanultam otthon, még az iskolába,
Hogy a magyar előtt szent a szabadsága,
Éd's apám is mindig csak arra tanított,
Hogy haló porunkban is áldjuk Kossuthot;
Mér' akarják itt, hogy bőrömbül kibujjak
S három évre német bibliát tanuljak,
Hiszen az én lelkem igaz magyar lélek:
Édös anyám, hogyha újra üzenémek!

Mondja el kend otthon, édös anyám, lelkem,
Hogy a tanítását soha nem felejttem,
Hogy amitől kendtek olyan nagyon félnek:
Nem lesz foganatja a német beféhlnek,
Akkor látja majd meg az a fene osztrák:
Nem parancs a parancs, ha németül osztják!
Ne féljenek otthon, ameddig én élek...
Csak oszt' hamarjába' újra üzenémek!

Horváth Elemér.

Képeinkhez

Téli táj. Beköszöntött a tél. Megrázta szakálát az öreg december. Hull a hó és a gyermekek vígan mondják:

»Esik eső, hull a hó
Jön karácsony, jay be jó!

Persze, hogy jó ha karácsony jön, de ezt ugy értik a gyermekek, hogy azért jó, mert karácsonykor ajándékot kapnak.

Jön a hadd-el-hadd! Ahol gyermekek vannak, ott mindennap esik valami baj, amiért azonban nem lesz mindennap zivatar. Hanem, amikor a tál eltörik, az már olyan baj, hogy utánna jön a hadd-el-hadd! Rózsika addig évelődött Jancsival, hogy eltörték a tulipántos cseréptálat. Jött a mama, de nem verte meg őket, hanem azt mondta, hogy rossz gyermekek! nektek nem küld a Jézuska semmit, még a Péterfy bácsi „Székely Mesék“ könyvét sem. Erre aztán lett nagy sírás, amelyet élethüen mutat a kép.

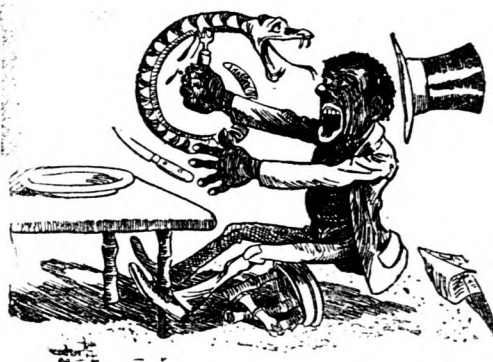
Fekete történet.

A szerencsés király olvasásba mélyed
Azalatt a kigyó nyeli az ebédet.

Nevettető eset vagyon az ujságba
Az éhes fejedelem hátra szur vaktába.

A szerencsés király segítségért lármáz
Ilyen furesa volt a kigyóba bujt kolbász.

Pótlórejtvény.

— Maza Józseftől. —

—ger	—öese	—nying
—armat	—rad	—émeti
—alánta	—ata	—ács
—sgyán	—ártfa	—perjes
—ádasd	—gotha	—ohács
—árda	—oszlop	—delény
—zora	—okaj	—iszolez

A pótlandó betűk Petőfi egy ismert versét adják.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. december hó 13.

A „Független Ujság” 47. számában közölt talány megfejtése

«A magyarnak mindig első a hazája,
Hol ezer esztendő süt már le rája.»

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Sass Jolánka, Beke Piroska, Seres Róza, Renner Aranka, B. Szabó Sándor, M a d a r á s z Z s i g m o n d, Árvai Imre, Balog István, Nagy János, Darabos János, Varga Péter, Juhász István, Barta Péter, Renner Ödön, Valkó Endre, Sóss István.

A sorshuzásnál Madarász Zsigmond (Kisfalud. p. Böhönye) neve jött ki, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Góbéságok” című könyvét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Bodnár Imre. A kértettség cím: Budapest, VIII József-körút 9. szám. — **B. Juhász Pál.** A nagyméltóságú földmívelési miniszter ur minden kedden fogad. Elég, ha délelőtti folyamán jelentkezik kihallgatásra. — **Kadlecsek Pál.** Az ajánlott levelet, ha utánvét mellett adta fel és azt a posta kiadta utánvét nélkül, az a posta baja. Ön a feladó vevény értelmében reklamálja a feladott ajánlott küldeményt és a posta meg kell térítse a kárát. Csupán akkor nem téríti meg a posta, ha Ön az utánvétel nélkül való levélkiadást megengedte. Ha ezt nem tette, azonnal reklamálhat a vevénnyel a feladó postahivatalnál. — **S. M.** A törvényszéknél egyes embernek is szabad beszélni, de legjobb azt ügyvédre bízni, mivel csak rendes perekben jelenhet meg az egyes ember. — **Nagy György.** Ha a legfelsőbb forumhoz, a miniszteriumhoz fellebbezett, ezt az ügyet tovább vinni nem lehet és biztos oka kell legyen annak, hogy az elárusítást nem kaphatja meg. Jó volna valamely pénzügyi emberrel négy szem között beszélni, hátha kivihetné az ügyet, mert ők jobban tudják ennek a dolognak a csinját-binját.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piacon árak.

Budapest, 1903. december 5-én.

Babona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 07:80—08 80
K. Rozs 6:15 K-tól 6:40 K-ig. *Árpa* 5:50 K-tól 5:80 K-ig, jobb minőségű 6:20 K-tól 6:40 K-ig. *Zab* 5:80 K. *Tengeri* 6:40 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 400—560 fillér, muhar 440—540 fillér, zsupszalma 280—300 fillér, aloraszalma 240—250 fillér.
Sertésvásár. Elsőrendű 350—380 kg. nehéz 105—17 fillér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 105—110 fillér, szerb 1—110 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hízott magyar ökör jobb minőségű 74—76—, középminőségű 62—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 53—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—56:00, magyar tehén középminőségű 54—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54:00, szerbiai ökör jobb minőségű 75—77—, kivitel —, középminőségű 68—74—, szerbiai bika 50—72—, szerbia bivaly 36—44.—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élsúlyban Éls borju 100—110 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—3:20 K, csirke 1:10—1:60 K, kappan hízott — K. — K. Rucza 2—2:80 K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3:30—4:10 K.

Tejás alföldi 60—62 K, erdélyi 60—61 K, lánként. Teatojás 100 drb — K.

Tejtermékek. Teavaj 2—2:20, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K. tehénturó 10—14 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4:60—6:00 1 q —
Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 16—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1—2—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6:00—20—, foghagyma 16—18—, vörösrépa 100 drb 1:70—1:90, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—34:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsza 1 q 42:00—1:80, sárga 4—5—

Buzakorpa finom 8— K, durva 7:80 K.
Egyéb magvak: mák 28—32 K 1 q., bab fehér nagyszemű 20—42 K, aprószemű 26—36 K, tarka 20—24:00 K, lencse 28—40 K, sósó héjas 32—38 K, lóhere 40—56 K, luczerna 64—76 K. baltacím 26:00—28:50 K.

TIZEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesobb és legjobb
magyar heti ujsagot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „Független Ujság“ a magyar polgári osztály, kiscgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szérszórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bárony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterfy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár.* **Lapunk** **szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai:** *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közszerkesztő, *Czajlik István*, *Csernay Ödön* író, földmives isk. igazgató, *Cserháti Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön*, *Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd*, *Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Lóherer Andor*, közszerkesztő, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „Független Ujság“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélszekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona
félévre 3 korona) főleg a szerényebb
viszonyuak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrli-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra irgyen és bérmentve küldetnek.

A „Lóhere” védjegyű
Thomas-Salak
a legjobb és legolcsóbb
foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
kertí vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre.
Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyá-
zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
Csak a „LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a
csehországi Thomasművekből.
A „Lóhere” védjegy kezeséget nyújt az áru föltétlen tisztá-
ságra, idegen anyagoktól való mentességre és leg-
nagyobb mérvű oldhatóságra tekintetben.
Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvitágosításokkal
készséggel szolgál a
Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.
Vezérképviselője Magyarországon:
László Marcell BUDAPEST, VI.,
Teréz-körút 22. sz.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
— Budapest —
József-körút 22—24.

Sertéseket
sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

Sürgőnycim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: _____

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
zásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek
bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja
hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
photozinkografiai műintézete
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografiaiilag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottaknak
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Szecskavágó és répavágó-gépek
kézi és erőműhajtásra.

Burgonyamosó- és osztályozó-gépek
Casali-féle szabadalmazott erőhajtású, valamint egyes
és kettős tengeri morzsolók, kézi hajtásra.

„Rapid“-darálók, Takarmány-füllesztők.
Teljes takarmánykamara-felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján, a helyi vi-
szonyokhoz mérten, díjmentesen szervezettek,
legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítanak

KÜHNE E. hazánk legrégebbi gazdasági gépgyára által **MOSONBAN.** Főraktár:
Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek minden évben **július és szeptember**
 hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budá-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalán tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN
 Iroda és gyártelep: ————
 VI., LOMB-UTCZA 11.

Tejgazdasági gépgyár
 Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.
 Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.
 Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 550 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 60000 darab.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 BUDAPEST, VII., Baross-utca 10. sz., II. em.
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.80 kor.
Összesen	1.858.520.80 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módokat szerint.
 Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjárányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
 Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Geittner és Rausch
 BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti
 „Melotte” tejfölözőgép
 képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-
 tenyészetek és borpincze be-
 rendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnö minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
 részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.